

INDEX NOMINUM

A-Á

ANDRÁSSY Gyula gróf (Oláhpaták, Gömör vármegye, 1823. III. 8. – Volosca, Fium közelében, 1890. II. 18.) Főispán, honvéd ezredes és a debreceni kormány konstantinápolyi követe. In effigie felakasztották. Szkv. Lovassági tábornok. Képviselőházi alelnök. 1865. XII. 20-tól 1867. III. 8-ig. Miniszterelnök 1867. II. 17-től 1871. XI. 14-ig. Honvédelmi miniszter 1867. II. 20-tól 1871. XI. 14-ig. Nádorhelyettes 1867. VI. 4-től 1867. VI. 8-ig. Közös külügyminiszter 1871. XI. 14-től 1879. X. 8-ig. Közös pénzügyminiszter 1871. XI. 14-től 1872. I. 15-ig és 1876. VI. 11-től 1876. VIII. 14-ig.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.

ÁCS Ferenc A belügyminisztérium személyügyi osztályának vezetője 1953-ban és a belügyminisztérium kollégiumának tagja.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.

B

BANGÓ János SZDP tag, a hódmezővásárhelyi városi rendőrség politikai rendészeti osztályának 1945-ben a harmadik vezetője.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

BENKEI András (Nyíregyháza, 1923.IX.11. – Budapest, 1991.VIII.13.) Géplakatos végzettségű, kommunista pártfunkcionárius. 1963.XII.7.-1980.VI.27. között belügyminiszter. 1958-1985 között az MSZMP KB tagja.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.

Lavrentyij Pavlovics BERIJA (Gúzia, Merheuli, 1899. III. 29. – Moszkva, 1953. XII. 23.) Grúziai parasztcsalád gyermeke. 1917-ben lépett be a szovjet kommunista pártba. 1921 és 1931 között a CSEKA grúziai vezetője egyben 1938-ig a Grúz Kommunista Párt első titkára, 1938-1946 az NKVD vezetője, 1945-től a Szovjetunió marsallja, 1946-1953 között miniszterelnök-helyettes, 1953-ban belügyi és állambiztonsági miniszter volt. Rettegett, kegyetlen, kéjgyilkosságairól elhíresült személyisége a szovjet kommunista vezetésnek, 1953-ban Joszif Viszarionovics DZSUGASVILI [SZTÁLIN] halála után halálra ítélték és kivégezték.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.

Dr. BERKES István r.ezds. 1977-ben a BM titkárság vezetője.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.

BERTICS Gyula főorvos, a székesfehérvári csendőr kerület orvos főnöke. Ő tanította az elsősegély nyújtás tant a csendőrség első géjárművezető tanfolyamán a közlekedési csendőrök számára.

VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ágának kialakulása és fejlődése. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 81-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

C-Cs

CSÉPKE Béla r.örgy. 1957-ben a belügyminisztérium elnöki főosztálya szervezési osztályának a vezetője.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.

D

DÁNIEL Ernő 1896-tól báró. (Németelemér, 1843. V. 3. – Balatonfüred, 1923. VII. 23.) Kiss Ernő aradi vértanú unokája. Vármegyei tisztviselő, okleveles ügyvéd, közlekedés politikus. Kereskedelemügyi miniszter (1895. I. 15. – 1899. II. 26.)

VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ágának kialakulása és fejlődése. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 81-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

makfalvai DÓZSA György lófő (Dálnok, 1470. – Temesvár 1514. július 20.) Végvári katona, akinek vitéz cselekedeteiről *II. Ulászló* aranyláncot és egy falut adományozott számára. 1514-ben BAKÓCZ Tamás makfalvai DÓZSA György lófőt nevezte ki az 1514. IV. 29-én a török ellen meghirdetett hadjárat érdekében szervezett kereszties hadsereg élére. Időközben a magyar főnemesség egy része a kereszties hadjárat ellen lépett fel, valamint a parasztság gazdasági terheit megnövelték, ami főfelkeléshez vezetett makfalvai DÓZSA György lófő vezetésével. A felkelő sereget — számos győzelme után — *Szapolyai János* erdélyi vajda, miután a parasztsereg élelmezésére, ellátására siető asszonyokat lemészároltatta, 1514. VII. 15-én temesvárnál legyőzte és a sereg vezérét testvérével együtt bestiális módon végeztette ki.

ERNYES Mihály: Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 21-44.p. HU-ISSN 1216-6774. 35.p. 10.sz.jegyzet.

E-É

ERDEI Ferenc (Makó, 1910 - Budapest, 1971), politikus, államminiszter (1948-ban), földművelési miniszter (1949–1953, valamint 1954–1955), igazságügyminiszter (1953–1954), belügyminiszter (1944–1945), minisztertanács egyik elnökhelyettese (1955–1956), 1957-től a Magyar Tudományos Akadémia főtájtára és az Agrártudományi Kutató Intézet igazgatója, 1964-től 1970-ig a Hazafias Népfront főtájtára.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.*

ERDEI István Hódmezővásárhely város közgyűlésében képviselő 1946-ban. mivel a városi rendőrség kommunista vezetőjét erőteljes hangnemből bírálta 1946-ban, ezért a bíróság 1948 júniusában 2000 forint pénzbüntetésre ítélte.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.*

F

FEJÉRVÁRY Géza 1862-től báró. (Jofestadt, Csehország 1833. III. 15. – Bécs, 1914. IV. 25.) Tényleges katonatiszt, a Mária Terézia Rend lovagja, tábornok, testőrkapitány. A honvédelmi minisztérium államtitkára 1872. XII. 26.-ától 1884. X. 28.-ig. Honvédelmi miniszter 1884. X. 28.-tól 1903. VI. 27.-ig. A király személye körüli miniszter 1892. X. 24.-tól 1892. XI. 19.-ig. Földművelésügyi miniszter 1894. VI. 10.-tól 1894. VII. 16.-ig. A király személye körüli miniszter 1895. I. 15.-tól 1895. I. 18.-ig. Miniszterelnök 1905. VI. 18.-tól 1906. IV. 8.-ig. A király személye körüli miniszter 1905. VI. 18.-tól 1906. IV. 8.-ig. Pénzügyminiszter 1905. VI. 18.-tól 1906. III. 6.-ig.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.*

FEKETE Károly ÁVH ezredes, 1956-ban belügyminiszter helyettes és a belügyi tárca személyzeti főosztályának a vezetője.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.*

Ferenc József (Bécs, 1830. VIII. 18. — Bécs, 1916. XI. 21.) Született osztrák főherceg, 1867-től haláláig Magyarország megkoronázott apostoli királya. A Habsburg Monarchia leghosszabb ideig (68 évig) uralkodó tagja.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.*

RAVASZ István: A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi alkalmazásának szabályozása a HORTHY-korban, császári és királyi előzményekkel. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 51-68.p. HU-ISSN 1216-6774.*

ERNYES Mihály: Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 21-44.p. HU-ISSN 1216-6774. 35.p. 10.sz.jegyzet.*

PARÁDI Ákos: Bosznia-Hercegovina csendőrsége az Osztrák-Magyar Monarchia időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 45-50.p. HU-ISSN 1216-6774.*

G-Gy

GARAMVÖLGYI Vilmos r.ezds. 1957-ben.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.*

GYÖRE József ezredes (Budapest, 1902. XI. 16. – Budapest, 1985.) Blügyminiszter (1952. XI. 14. – 1953. VII. 4.)

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.*

H

HORTHY Miklós nagybányai vitéz, altengernagy, Magyarország kormányzója (Kenderes 1868. VI. 18. — Estoril, Portugália 1957. II. 9.)

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.*

RAVASZ István: A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi alkalmazásának szabályozása a HORTHY-korban, császári és királyi előzményekkel. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 51-68.p. HU-ISSN 1216-6774.*

HORVÁTH Gyula belügyminiszter helyettes 1958-ban.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.*

HORVÁTH János r.alez. 1957-ben a belügyminisztérium elnöki főosztályának a vezetője.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.*

HUNYADI Mátyás (Kolozsvár, 1443. február 23. – Bécs, 1490. április 6.) Magyar király 1458 - 1490 között. 1469-től cseh (társ)király, 1486-tól Ausztria hercege. Korának egyik legerősebb hadseregét szervezte meg. Közép-Európa erejét igyekezett összefogni és az Oszmán-birodalom támadásaival szembe állítani. Tovább erősítette a Magyar Királyság délvédelmi végvárrendszerét. A török csatározásokat igyekezett a Magyar Királyság puffer-zónáiba (Havasalföld, Szerbia) helyezni.

ERNYES Mihály: Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 21-44.p. HU-ISSN 1216-6774. 35.p. 10.sz.jegyzet.

I

vitéz IGMÁNDY-HEGYESSY Géza (Tab, 1882. VIII. 31. – Szigetvár, Domolospuszta, 1980. V. 26.) Testőr altábornagy, 1927-1936 között a Magyar Királyi Testőrség parancsnoka.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.

K

KAMARA János (Budapest, 1927. V. 1. – Budapest, 2000. VII. 3.) rendőr altábornagy. Közvetlen irányításával alakult ki a hetvenes években a belügyminisztérium négyes tagolása (I. főcsoportfőnökség pénzügyi-anyagi feladatok, II. főcsoportfőnökség közbiztonsági feladatok, III. főcsoportfőnökség állambiztonsági feladatok, IV. főcsoportfőnökség személyzeti feladatok).

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.

KARÁCSONYI Ferenc az 1944. X. 9-én — a Vörös Hadsereggel visszatérő WEINBERGER (VAS) Zoltán kezdeményezésére — felállított Hódmezővásárhelyi polgárőrség vezetője volt. E funkciót 1945 januárjáig töltötte be, amikor az ideiglenes kormány főispánná nevezte ki.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

IV. Károly (Persenbeug, Ausztria 1887. VIII. 17. – Funchal, Madeira 1922. IV. 1.) [Karl Franz Josef Ludwig Hubert Georg Maria von HABSBURG-LOTHRINGEN] a HABSBURG-LOTARINGIAI-HÁZ utolsó uralkodója, 1916 és 1918 között I. Károly néven a Habsburg Birodalom és egyben az Osztrák Császárság utolsó császára és **IV. Károly** néven az utolsó magyar király.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.

KONTRA Kálmán csendőr százados 1931-ben aktív szolgálatot teljesített a Magyar Királyi Csendőrség személyi állományában.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ágának kialakulása és fejlődése. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 81-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

KOTROCZÓ Mátyás a hódmezővásárhelyi városi rendőrség politikai osztályának vezetője.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

KURIMSZKY Sándor r.örgy. 1957-ben

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p. HU-ISSN 1216-6774.

L-Ly

vitéz csíktapolczai LAZÁR Károly (Zsebely, 1890. X. 20. - Budapest, 1969. IV. 7.) 1911-ben avatták honvéd hadnaggyá. Az I világháború során többek között Tiszti Arany Vitézségi Érmét és Lipót Rend Lovagkeresztjét a hadi ékitményekkel és kardokkal kapta meg. A magyarországi tanácsköztársaság idején a Vörös Hadsereg Tagjaként román fogságba esett. 1920 és 1927 között huszárként, majd 1927-től lovas testőrként teljesített szolgálatot. 1935-ben a lovas testőrség parancsnokává, majd 1936-ban a testőrség ideiglenes parancsnokává, végül 1937-ben a testület parancsnokává nevezték ki. 1942-ben vezérőrnaggyá, 1944-ben pedig altábornaggyá léptették elő. 1944. III. 19-én megakadályozta, hogy a német alakulatok behatoljanak a Budai Várba. 1944. X. 15-én a támadó németek előtt a kormányzó parancsára tették le a fegyvert. A németek letartóztatták és Mauthausen-be vitték 1945 elején pedig átadták a nyilas hatóságoknak. Vádat emeltek ugyan ellene, de ítélethirdetésre már nem került sor. A többi politikai fogollyal együtt gyalogmenetben Bajorországba vitték. Itt érte a háború vége. 1945 júniusában hazatért. A honvédelmi minisztérium igazoló bizottsága 1945. VIII. 9-én igazolta, azonban 1946-ban „B” listára helyezték. 1992-ben a magyar köztársaság elnöke posztumusz vezérezredessé nevezte ki.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.

RAVASZ István: A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi alkalmazásának szabályozása a HORTHY-korban, császári és királyi előzményekkel. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 51-68.p. HU-ISSN 1216-6774.

LÉNÁRT János a két világháború közötti polgári magyar állam időszakában Hódmezővásárhely országgyűlési képviselője volt, ebből fakadóan pedig a kommunista befolyás alatt álló városi rendőrség vádat emelt ellene, amely azonban lényegében alaptalannak bizonyult, így — bár kilenc havi börtönre ítélték, amit azonban az internálása és az előzetes letartóztatása során letöltött — szabadon engedték.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

I. Lipót (Bécs, 1640. VI. 9. – Bécs, 1705.V.5.) Magyarország királya (1655-1705) és Német-római császár (1657-1705)

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ágának kialakulása és fejlődése. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 81-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

LOTZ Károly (Bad Homburg vor der Höhe, 1833. XII. 16. – Budapest, 1904. X. 13.) XIX. századi magyar festőművész.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.

M

Mária Terézia (Erzszorgin Maria Theresia Amalia Walpurg von Österreich. Bécs 1717. V. 13. - Bécs 1780. XI. 29.) A Habsburg-házból származó osztrák főhercegnő. 1740-1780 között magyar és cseh királynő. I. Ferenc német-római császár felesége. Magyar királynőként II. Mária. 1740 X. 21.-én férjét Lotarinigiai Ferencet az összes uralma alá tartozó országban névleg társuralkodói rangra emelte. Férje halála után 1756-ban elsőszülött fiát II. Józsefet tette névleg társuralkodóvá.

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.

MÉSZÁROS István ezredes (Dés, 1899. V. 15. – Innsbruck, 1975. XII. 18.) Katonatiszt, SZÁLASI Ferenc testőrségének parancsnoka (1945. V. 8. – 1946).

ZEIDLER Sándor: Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 95-100.p. HU-ISSN 1216-6774.

MÓNUS István 1945 decemberétől az 1944-ben felállított hódmezővásárhelyi városi rendőrség negyedik rendőrkapitánya.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

N-Ny

NAGY Zoltán MKP tag, a hódmezővásárhelyi városi rendőrség politikai rendészeti osztályának a második vezetője.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

Napóleon (BONAPARTE Napóleon. Eredeti olasz nevén Napoleon di BUONAPARTE; Ajaccio Korzika 1769. VIII. 15. – Szent Ilona 1821. V. 5.) francia katonatiszt és politikus. 1799-1804 Első Konzul, 1804-1815 I. Napóleon néven francia császár.

ERNYES Mihály: Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 21-44.p. HU-ISSN 1216-6774.

O-Ö

OLÁH Ödön csendőr ezredes (Sátoraljaújhely, 1859. június 13. – Budapest, 1933. július 25.) Hivatásos katona. 1881-ben avatták hadnaggyá. 1884-ben lépett be a Magyar Királyi Csendőrségbe. Legmagasabb beosztása a debreceni székhelyű VIII. csendőr kerület parancsnoka. 1912-ben az ő vezetésével valósult meg a Magyar Királyi Csendőr tisztek azon delegációjának tanulmányútja, amelynek az volt a célja, hogy tanulmányozzák az Osztrák Császárság örökös tartományaiban és Bosznia-Hercegovinában működő csendőrség határőrizeti szolgálatának a tapasztalatait a Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatainak a fejlesztése céljából. Harctéri szolgálatra kérte magát 1914-ben, ahol a sátoraljaújhelyi katonai megfigyelő állomás parancsnokaként teljesített szolgálatot, majd 1916 októberében nyugdíjazták. 1922-ben — már nyugállományban — léptették elő vezérőrnaggyá.

PARÁDI Ákos: Bosznia-Hercegovina csendőrsége az Osztrák-Magyar Monarchia időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 45-50.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLÁH Sándor a hódmezővásárhelyi független kigazdapárt titkára, akit 1946. III. 30-ai politikai gyűlésen mondott beszéde miatt 1946. IV. 1-én kihallgatta a városi rendőrség és internálta. Végül RAJK László belügyminiszter szüntette meg az internálását 1946. V. 22-én.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

ORENDY Norbert csendőr százados (Beszterce, 1898. XI. 17. – Budapest, 1946. VI. 18.) Jobboldali politikai beállítottságú csendőr tisz. Legmagasabb rendfokozata ezredes. Ő tanította a motortant a csendőrség első géjárművezető tanfolyamán a közlekedési csendőrök számára. A nyilas hatalomátvétel után a Nemzeti Számonkérő Különítmény parancsnoka. A koránnyal nyugatra menekült, a németországi Engertsham-ban amerikai fogságba esett, 1946-ban a népbíróság halálra ítélte és kivégezték.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ágának kialakulása és fejlődése. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 81-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

P

PAPP Lajos SZDP tag, a hódmezővásárhelyi városi rendőrség rendőrkapitány-helyettese.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.

PAULER Tivadar (Buda, 1816. IV. 9. – Budapest, 1886. IV. 30.) Büntetőjogász és jogbölcész a zágrábi főiskola, majd a győri akadémia végül pedig a budapesti egyetem tanára és rektora. A Magyar Tudományos Akadémia alelnöke. Vallás- és közoktatásügyi miniszter 1871. II. 10. – 1872. IX. 4., igazságügyminiszter 1872. IX. 4. – 1875. III. 2. és 1878. VI. 30. – 1886. IV. 30.

ERNYES Mihály: Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 21-44.p. HU-ISSN 1216-6774. 35.p. 10.sz.jegyzet.

PFEIFFER Zoltán a Magyar Függetlenségi országos vezetője 1947-ben.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p.* HU-ISSN 1216-6774.

PIROS László (Újkígyós, 1917. V. 10. – Szeged, 2006), ávh. vörögy., Hentessegéd, kommunista politikus, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkár-helyettese, MKP, majd az MDP tagja, nemzetgyűlési, majd országgyűlési képviselő (1945–1957), az ÁVH Határőr és Belső Karhatalom parancsnoka (1950–1953), a belügyminiszter első helyettese (1953. VII. –1954. VI.6.), belügyminiszter (1954.VI. 6. – 1956. X. 24.).

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p.* HU-ISSN 1216-6774.

R

RAJK László (Székelyudvarhely, 1909 – Budapest, 1949), a magyar pártállam előkészítésének és kiépítésének egyik kulcsfigurája, belügyminiszter (1945–1948), külügyminiszter (1948–1949), koncepciók perék áldozata.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p.* HU-ISSN 1216-6774.

ROSENFELD Máttyás [RÁKOSI Máttyás] (Ada, 1892. III. 9. – Gorkij, 1971. II. 5.), kommunista politikus, a Tanácsköztársaság idején a szociális termelés népbiztosának helyettese, majd a Vörös Őrség országos parancsnoka, a proletárdiktatúra bukása után Szovjet-Oroszországba emigrált, miniszterelnök (1952–1953), MKP, majd MDP főtitkára (1945–1948–1953), MDP első titkára (1953–1956), Joszif Vicsionovics Dzsugasvili Dzsugavili [Sztálin] halála után politikai pozíciója meggyengült, majd mintegy száműzetésben töltött élete hátralévő éveit a Szovjetunióban.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p.* HU-ISSN 1216-6774.

S-Sz

SCHILL Ferenc csendőr tábornok (Somlóvásárhely, 1876. VI. 19. – Budapest, 1931. XII. 13.) 1897-ben avatták hadnaggyá. 1901-ben teljesített próbaszolgálatot a Magyar Királyi Csendőrségnél. Az I. világháború során tábort csendőri szolgálatot látott el, majd a csendőrség kötelékéből 1920-ban a belügyi tárcához került, onnan pedig a honvédelmi tárcához. Később visszakérülve a Magyar Királyi Csendőrséghez a testület budapesti kerület-törzsében teljesített szolgálatot. Innen a szombathelyi kerület parancsnokává nevezték ki, ahonnan a Magyar Királyi Csendőrség felügyelője mellé beosztott tábornoki beosztásba helyezték. Végül pedig a Magyar Királyi Csendőrség felügyelője lett. A kormányzó elleni összeesküvés vádjával 1931 novemberében letartóztatták, majd a Margit körüti honvéd fogházban öngyilkos lett.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ágának kialakulása és fejlődése. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 81-94.p.* HU-ISSN 1216-6774.

SINGER Ernő [GERŐ Ernő] (Terbegec, 1898. VII. 8. – Budapest, 1980. III. 12.), az NKVD tisztje, kereskedelem és közlekedésügyi miniszter (1945. V. 11. - 1945. XI. 15.), közlekedésügyi miniszter (1945. XI. 15. – 1949. II. 18.) pénzügyminiszter (1948. V. 3. –1949. VI. 11.), államminiszter (1949. VI. 11. 1952. XI. 14.), külkereskedelmi miniszter (1950-. V. 9. – 1950. V. 30.), a minisztertanács elnökének helyettese (1952. XI. 14. – 1953. VII. 4.), a minisztertanács első elnökhelyettese (1953. VII.4. -1956. VII. 30.), belügyminiszter (1953. VII. 4. – 1954. VII. 6.)

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p.* HU-ISSN 1216-6774.

SULYOK Dezső (Simaházapuszta, 1897. III. 28. – New York, 1965. V. 18.) a országgyűlési képviselője a Magyar Függetlenségi Párt országos vezetője 1947-ben, az 1947-es úgynevezett „kék cédulás” választásokat követően az Egyesült Államokba emigrálva elhagyta Magyarországot, majd hazáját nemzetközi bíróságon mint a Pénzügyi Központ végkielégítés nélkül elbocsátott vezetője kártérítésre perelte be, melynek következtében a nemzetközi bíróság jelentős összeget ítél meg számára Magyarország külföldön zárolt vagyonának kárára.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p.* HU-ISSN 1216-6774.

SZLEMENICS Pál (Kecskemét, 1783. I. 22. – Pozsony, 1856. XII. 6.) a Magyar Tudományos Akadémia első jogász tagjaként egyik megeremtője a magyar nyelvű jogtudománynak.

ERNYES Mihály: Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 21-44.p.* HU-ISSN 1216-6774. 35.p. 10.sz.jegyzet.

T-Ty

TÖMPE István (Budapest, 1909. I. 2. – Budapest, 1988. XII. 15.) Kispolgári család gyermeke. Kárpitosinas, majd Franciaországban bányász 1929-1930-ban, belépett a francia kommunista pártba, résztvett a spanyol polgárháborúban, 1941-ben visszatért Magyarországra ahol 1942 májusban letartóztatták majd augusztusban szabadon bocsátották. Magyarországot szovjet megszállását követően kezdődött politikai karrierje. RAJK László titkára, majd Somogy vármegye alispánja 1946-ban. 1948-ban a belügyminisztérium közigazgatási főosztályának a vezetője. 1949. decembertől a Földművelésügyi Minisztérium Elnöki Osztályának vezetője, 1950. októberben lett az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetője. A forradalom bukása után, 1956. decembertől a megtorlások első szakaszában a fegyveres erők miniszterének helyettese, 1957–1958-ban a belügyminiszter első helyettese és a Honvédelmi Tanács tagja volt. 1958-ban kinevezték a földművelésügyi miniszter első helyettesévé. 1962-től a Magyar Rádió és Televízió, 1974-től 1983-ig az Állami Rádió és Televízió Bizottságának elnöke volt. Az MSZMP Központi Bizottságának 1956. novembertől haláláig tagja. A Magyar Partizánszövetség alelnöke. 1958. XI. 16. és 1967. I. 28. között országgyűlési képviselő.

SIMON F. Nándor: A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai, 1953-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 69-80.p.* HU-ISSN 1216-6774.

V-W

VAD János MKP tag, az 1944-ben a polgárőrségből létrehozott városi rendőrség harmadik kapitánya, aki agresszív és türelmetlen vezetési stílusáról híresült el. Beosztását 1945 decemberéig töltötte be.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.*

VAS Zoltán Lásd WEINBERGER Zoltán.

WEINBERGER Zoltán (Budapest, 1903. III. 30. – Budapest, 1983. VIII. 13.) Kommunista politikus és újságíró. 1940-elhagyta hazáját, a Szovjetunióba távozott, ahonnan 1944-ben mint szovjet katonatiszt érkezett vissza. ROSENFELD (RÁKOSI) Mátyás uralma alatt magas rangú állami hivatalokat töltött be. Az ő kezdeményezésére jött létre Hódmezővásárhelyen a Kommunista Párt helyi szervezete és ahhoz kapcsolódóan 1944. X. 9-én a helyi polgárőrség. A polgárőrség alakult át — a Kommunista Párt befolyása alatt álló városi rendőrséggé. 1956-os forradalom után a közügyektől részben visszavonult és újságíróként folytatta pályafutását.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.*

VEREBES Tibor ügyvéd, a hódmezővásárhelyi városi rendőrség politikai osztályának első vezetője 1945-ben.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.*

Z-Zs

ZOMBORI István SZDP tag, az 1944. X. 9-én — a Vörös Hadsereggel visszatérő WEINBERGER (VAS) Zoltán kezdeményezésére — felállított Hódmezővásárhelyi polgárőrség második vezetője volt 1945 januárjától. Vezetése alatt alakult át a polgárőrség — az ugyancsak a Kommunista Párt befolyása alatt álló — városi rendőrséggé. A városi rendőrkapitányi posztot 1945 március végéig töltötte be, amikor a KMP párttag VAD János váltotta fel beosztásában.

BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1944 után. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p. HU-ISSN 1216-6774.*

ZSOLDOS Ignác (Pápa, 1803. VII. 24. – Veszprém, 1885. IX. 24.) a Magyar Tudományos Akadémia tagja, veszprém vármegyei főszolgabíró, főjegyző, ítélőbíró. 1843-ban országgyűlési követnek választották, 1850-től a semmitőszék udvari tanácsosává nevezték ki, 1867-től a kúria tanácselnöke.

ERNYES Mihály: Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 21-44.p. HU-ISSN 1216-6774. 35.p. 10.sz.jegyzet.*